

KOMPLETTERING AV METOD "ATT SAMTALA MED MOBBARNA".

Tillägg till sid 124 – 128 i boken "MOBBNING OCH MÄNNISKOVÄRDE".

ATT SAMTALA MED MOBBARNA

Man måste vara mycket säker på att man vet vad som hänt för att kunna kalla på mobbaren. Alla samtal med mobbarna måste ske enskilt, aldrig i klassen eller i grupp. Man får inte heller sammanföra mobbare och den mobbade.

Att tänka på vid samtal med mobbarna.

Ordet "förhör" får och ska inte användas! Det är allvarssamtal eller markeringsamtal med mobbaren om dennes beteende.

Att höra mobbarnas version.

För att få en så klar bild av mobbningen som möjligt, är det alltså nödvändigt att höra fler olika parter (fritids, annan personal, ev. kamratstödare, kartläggning av klassen etc.). Att bara anklaga mobbarna utan att de får komma till tals är mycket olämpligt.

För att få mobbaren vilja förändra sitt beteende är det nödvändigt att:

- Skapa en relation med mobbaren
- Ha ett humanitärt förhållningssätt
- Vara allvarlig och tydlig utan personangrepp

Inre press kombinerat med starka bevis är gynnsamt för ett erkännande och en beteendeförändring.

- det finns ofta ett berättarbehov när man gjort någon illa
- har man utsatt någon för olika smärtsamma upplevelser är det nödvändigt att göra mobbaren medveten om vad dennes handlingar har åsamkat
- blir man medveten om den andres smärta ges möjlighet att känna skuld och ånger. Att således inte bara ställas inför bevis, utan även få insikt i den drabbades lidande.

Yttre press; en vuxen som är dominant, aggressiv, pressande kan framkalla:

- ett icke tillförlitligt erkännande (man vill slippa den obehagliga situationen)
- en bristande tilltro till den vuxne
- att man uppfattar den vuxne som fientlig
- att villighet till ånger och insikt minskar
- att anfall skapar ofta försvar

De som pratar med mobbaren bör besitta några viktiga egenskaper:

- hög social kompetens
- positiv människosyn
- ha tålamod
- vara fokuserad
- vara påläst
- sanningssökare

SAMTALET

Gången i samtalet är att: *börja positivt - allvar i mitten - avsluta positivt.*

Placera mobbaren framför en av er.

(Börja positivt):

Man kan inleda på olika sätt, **antingen:**

”Vet du varför vi har kallat på dig? Detta för att ge mobbaren en chans att berätta.

Om mobbaren verkar oförstående säger man:

”Vi har märkt att/hört att X inte har det bra i klassen – kan du berätta något om det”?

”Har du bidragit till att X inte har det bra”?

Om mobbaren fortfarande verkar helt oförstående och/eller spelar oskyldig, kan man säga:

”Nu måste du förklara en sak för oss. Många av dina klasskamrater har nämligen sagt att du gjort X illa på olika sätt - och nu säger du att du inte gjort något alls.

Förklara detta för oss”.

Mobbaren får nu chans att erkänna och/eller kommentera detta utan att tappa ansiktet.

Eller:

”Vi har kallat på dig därför det finns några som vi är oroliga för i klassen/skolan...

Den ene är du och den andre är X ” (den mobbade).

”Nu har vi hört att du har varit med om att mobba X. Och det oroar oss eftersom ditt beteende är mycket allvarligt”!

”Vi vet ju att du kan bättre. Vi vet att du har bra sidor...”

I och med detta sätt att inleda samtalet har vi visat mobbaren att vi, trots allt, vill denne väl och att vi tror på mobbarens vilja och förmåga att ändra sig.

Vi är inte ute efter att anklaga eller moralisera. Vi vill ha en förändring!

(Allvar):

...men det här (skit)beteendet accepterar vi inte”!

Tala om vad skolan anser om mobbning.

Var noga med att aldrig gå in på personangrepp! Betona att det är elevens beteende ni tar avstånd från, inte eleven som person.

Tala därefter om vad skolan tänker göra:

”Vi kommer att göra allt för att mobbningen ska upphöra. Och vi kommer inte att ge oss”!

Fråga mobbaren vad han/hon ska göra.

Fordra konkreta förslag! Vad tänker du göra för att mobbningen ska upphöra?

Acceptera inte: ”jag kan väl sluta då”.

Upprätta en överenskommelse

Tänk på att lyfta fram något speciellt som mobbaren gjort och skriva detta på överenskommelsen. Det ska vara specificerat och tydligt:

Ex: Jag lovar att: etc.

Lägg märke till att det ska stå: ”Jag lovar att...” Det får inte stå ”jag ska försöka att...”. Detta är alldeles för vagt.

Skriv bara en eller två punkter. Detta blir lättare att följa. Efterhand kan det fyllas på.

Säg sedan:

”Vi kommer nu att ha ögonen på dig under tiden tills vi ses igen”. (Punktmarkering)

Boka en ny tid ca en vecka senare.

(Avsluta positivt):

Ta eleven i handen och säg:

”Vi förväntar oss att du nu kommer att upphöra med detta! Vi tror du kommer att klara det här, eftersom vi sett att du har andra kvalitéer.

Vi vet att du kan bättre”.

Detta för att visa mobbaren att vi tror på att denne har en vilja till förändring.

Samma markering görs därefter med medlöparna.

Kontakt med hemmen

Kontakt med hemmet är viktigt. Att få med sig föräldrarna gör att arbetet ofta blir lättare.

Uppföljning.

Första uppföljningssamtalet bör göras inom en vecka. Därefter kan man träffas varannan, var tredje, var fjärde vecka etc. Ge eleven beröm om det skett en förändring.

Tänk på att också höra efter med den drabbade om denne tycket att det blivit bättre.